

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
JOSEPH A. APAP BOLOGNA**

Seduta tal-11 ta' Novembru, 2003

Avviz Numru. 21/1999/1

Marco u Christine Buttigieg

Vs

Rose Cini

Il-Qorti,

Rat l-avviz in esami li bih l-atturi talbu sabiex il-konvenuta tghid il-ghaliex ma għandhiex tkun ikkundannata, prevja dd-dikjarazzjoni li l-incident awtomobilistiku li sehh nhar id-19 ta' Gunju 1998 fi Triq I-Isponsun kontrada ma' Triq Mater Boni Consigli, Fgura, sehh b'tort uniku tal-konvenuta meta bi traskuragni, b'imprudenza, b'imperizja u b'nuqqas tat-tharis tar-regolamenti tat-traffiku baqghet diehla bil-vettura tal-marka Skoda bin-numru BAI 296 fil-vettura tal-marka Mazda bin-numru ta' registratori LAU 571, propjeta' tal-atturi u b'hekk ikkawzatilha danni li ma jaqbzx l-ammont

Kopja Informali ta' Sentenza

ta' elf lira Maltija (Lm1,000). Il-konvenuta thallas lill-atturi l-istess danni hekk likwidati.

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra ufficiali tal-1 ta' Ottubru 1998 u bl-imghaxijiet legali mid-data tal-prezentata tal-avviz sad-data tal-eventwali hlas – ilkoll kontra l-konvenuta li giet ingunta ghas-subizzjoni.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuta (fol 4 tal-atti) u li biha eccepier illi l-incident stradali li ghalih qed issir riferenza fl-avviz odjern ma garax htija ta' l-eccipjenti izda unikament htija ta' l-attrici Christine Buttigieg li kienet issuq il-vettura bin-numru tar-registrazzjoni LAU 571.

Bir-riserva espressa ta' eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Ikkunsidrat

Illi, qabel kollox, jkun opportun li ssir referencia ghall-iskizz magħmul minn PS 1382 Joseph Agius u li jinsab “in atti” a fol 53. Mill-istess skizz jidher li l-lokalita’ ta’ dan l-incident hu l-incrocju (“cross road”) bejn Triq Mater Boni Consigli u Triq l-Insponsun fil-Fgura. Jidher, ukoll, li l-vettura numru LAU 571 misjuqa minn l-attrici kienet ser tohrog minn Triq l-Insponsun waqt li l-oha misjuqa mill-konvenuta u bin-numru BAI 296 kienet, di għa, harget mill-parti ta’ fuq ta’ Triq Mater Boni Consigli u dieħla fil-parti l-ohra tal-istess triq. Inoltre, mir-rappor esebit in atti mill-istess fizzjal tal-Pulizija, il-konvenuta kienet stqarret “a caldo” li kienet qed issuq f’Triq Mater Boni Consigli u kif waslet fl-incorcju ma Triq l-Insponsun, hi ma waqfitx fil-kantuniera peress li sostniet li kellha d-dritt (“right of way) waqt li l-attrici qalet li kienet waqfet fil-kantuniera bejn iz-zewg toroq msemmija “when car no. BAI 296 dashed into it”.

Ikkunsidrat

Illi l-attrici (“affidavit” a fol 10, fol 75 ibid) difatti, xehdet li meta waslet fit-tarf ta’ Triq l-Insponsuni u giet sabiex iddur lejn ix-xellug tagħha għal go Triq Mater Boni Consigli, hi

waqfet. Kif kienet qed thares sabiex tara jekk humiex gejjin karozzi ohrajn, karozza ohra gejja mix-xellug tagħha dahlet gol-vettura tagħha, b'velocita qawwija. Mad-daqqa l-karozza l-ohra misjuqa mill-konvenut "... regħġet marret fuq in-naha tagħha" tat-triq. Fl-istess karozza mal-attrici kien hemm ukoll, Carmen Zammit ("affidavit" a fol 30 ibid) li meta xehdet, ikkonfermat fis-sustanza dak li kienet sostniet l-attrici fix-xhieda tagħha. Din ix-xhud għamlet enfasi fix-xhieda tagħha li l-konvenuta saqet "sparata għal fuqna" u laqtet il-vettura tal-attrici "b'sahha tremenda" waqt li din kienet , ghada wieqfa. Għandu jigi notat li kemm l-attrici kemm Carmen Zammit semmew lill-konvenuta, wara l-incident, gabet ruhha bhala wahda ".....li ma tafx x'qegħda tagħmel" fi kliem l-istess Carmen Zammit.

Ikkunsidrat

Illi l-konvenuta xehdet, ukoll, bil-procedura ta' "affidavit" (fol 71 in kontroeżami) u sostniet li, fil-kantuniera bejn iz-zewg toroq imsemmija , l-attrici "... harget minn wara l-kantuniera U baqghet dieħla fuqi" Jigi notat li waqt il-kontro ezami tagħha, wara li l-istess konvenuta sostniet li kienet waqfet fil-kantuniera, l-Qorti kienet ikkostatat li hi "....ma tistax tkompli tixhed" (fol 81 ibid).

Ikkunsidrat

Illi, mill-provi kif esposti u mill-fatti risultanti minnhom jidher li l-attrici kienet qed issuq bid-debita attenzjoni u prudenza sabiex tara jekk tistax iddur minn Triq l-Isponsun lejn ix-xellug tagħha. Pero, l-istess ma jistax jingħad fil-konfront tal-konvenuta li tidher li kienet qed issuq, fl-istess incrocju mingħajr l-ebda prudenza u probabilment, mingħajr ma tosċerva r-regola li għandha l-hin kollu, tibqa "on the proper side of the road" ossija fuq ix-xellug tat-triq. Difatti jidher li hi kkonsidrat lilha nnifisha bhala aventi r-right of way" u għalhekk ma waqfitx jew almenu ma rralentatx meta waslet fl-istess incorċju. Hawnhekk il-Qorti tixtieq tirrileva li l-lokalita' hija approssimattivament, incrocju bejn zewg toroq, liema toroq jidħru li huma ta' importanza ugħwali, F'kaz bhal dan

jidher li hu pacifiku li minn qieghed fuq in-naha tax-xellug, f'dan il-kaz, għandu effettivament id-dritt. Pero', dan premess, ma jfissirx li s-sewwieq li għandu r-"right of way", ma għandux juza d-debita kawtela sabiex jevita incidenti bhal dak in esami. Da parti tal-attrici jidher li, bhala fatt, uzat il-prudenza rikjesta minnha, sabiex tesplora l-istess toroq. Illi, għalhekk, fl-assjien tal-provi kif esposti, il-konvenuta trid tigi ritenuta responsabbli għal dan l-incident.

Ikkunsidrat

Illi, in rigward il-“quantum” tal-hsarat mir-rapport citat jidher li, mid-dokumenti esebiti “in atti” (fol 21 sa 28, 42 u 42A, 44, 49 u 50, 62A u 63, 19 u 20, 77) l-atturi hallsu b’kollox Lm963.84,0.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tilqa’ t-talbiet attrici u:

1. tiddikjara lill-konvenuta bhala unikament responsabbli għal dan l-incident minhabba imprudenza, imperizja u nuqqas ta’ tharis tar-regolamenti tat-trattriku u da parti tal-istess konvenuta.
2. Tillikwida l-ammont ta’ danni fis-somma ta’ Lm963.84,0 u;
3. Tikkundanna lill-konvenuta sabiex thallas lill-attrici s-somma ta’ Lm963.84,0 bl-imghax legali mit-8 ta’ Jannar 1999 sad-data tal-pagament effettiv u bl-iseppies inkluzi dawk tal-ittra ufficjali tal-1 ta’ Ottubru 1998.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----